

6. Lägesrapport från juni 2017 till och med augusti 2017

En gång i kvartalet ställer Landsbygdsnätverkets kansli samman en lägesrapport till er i styrgruppen i syfte att hålla er uppdaterade om verksamheten som bedrivs i Landsbygdsnätverket och utfallen i relation till uppsatta mål.

Lägesrapporten är från och med 2017 strukturerad utifrån de specifika målen för arbetet 2017–2018 och de operationella målen så som de anges i arbetsplanerna. Nedan är de skrivna *kursivt*.

Medlemsorganisationerna har utbytt erfarenheter nationellt och internationellt

Träffar med kanslipersonal från landsbygdsnätverken i länderna runt Östersjön för att utbyta erfarenheter och informera varandra om nätverksaktiviteter och genomförandet av landsbygdsprogrammen

Som tidigare beslutats av er i styrgruppen planeras ett gemensamt möte mellan styrgrupperna för de finska, etniska och svenska landsbygdsnätverken. Tidpunkten för detta är 3-4 dagar andra veckan i april 2018. Datum spikas ihop med finska och estniska nätverket fredag 15 sept. Vid detta tillfälle genomförs också ett gemensamt RuraLab för att utbyta erfarenheter och information.

Ett ytterligare tillfälle för erfarenhetsutbyte med aktörer i Finland är den 27-28 september då samtliga regionchefer för det finska landsbygdsprogrammet tillsammans med företrädare för det finska jordbruksdepartementet, utbetalningsmyndigheten och nätverkskansliet kommer att besöka Sverige för att träffa sina svenska kollegor och lära sig mer om hur vi jobbar med landsbygdsprogrammet i Sverige. Det är de finska och svenska nätverkskanslierna som ansvarar för planeringen med stöd från SLU, LRF och Upplandsbygd Lokalt ledd utveckling. Första dagen möts vi på Rosenbad. Andra dagen består av en studieresa omkring Uppsala för att få uppleva hur landsbygdsprogrammet genomförs lokalt/regionalt.

Den 5 – 7 september; genomfördes inom ramen för Baltic Leadership Program (BLP), en ledarskapsutbildning som inriktar sig på tematiska gränsöverskridande nätverk i Östersjöregionen, påbörjades med en träff i Malmö. Deltagare är representanter för förvaltningsmyndigheterna för EHHF i Östersjöländerna samt nätverksrepresentanter för fiskegrupperna. Deltagarna träffas nästa gång i Vilnius i oktober. En tredje kursträff arrangeras i Jönköping i november. Den fjärde och avslutande kursträffen är preliminärt planerad i slutet av januari nästa år, eventuellt i Bryssel. Deltagare från Landsbygdsnätverket är Ingmar Elofsson och Hans-Olof Stålgren. Från Jordbruksverket deltar tre representanter från Samordningsenheten och Fiskerienheten. Det är totalt ett drygt femtontal deltagare från alla Östersjöländer utom Tyskland och Danmark. Förutom reskostnader och arbetstid finansieras alla kostnader av Svenska Institutet.

Erfarenhetsutbyte genom Europeiska nätverket

26-28 juni arrangerade det finska landsbygdsnätverket en europeisk nätverksträff tillsammans med det europeiska landsbygdsnätverket ENRD. Som vanligt låg fokus på erfarenhetsutbyte mellan länderna och finländarna var utomordentliga värdar som stolt visade upp framgångsrika landsbygdsåtgärder, bland annat världens största rökbastu. Ett spännande upplägg var mötesformen Innovation Camp som vi jobbade med under hela träffen. Här leddes vi av ett externt företag som skötte hela genomförandet med

stöttning av finska kansliet. Alla delades upp i olika grupper som man hade fått anmäla sig till i förväg. Tommy Nilsson och Maria Gustafsson deltog från Sverige. Tommy ingick i en grupp med temat kommunikation och Maria i en grupp på temat landsbygdssäkring. Samtliga teman var tagna från den nya Cork-deklarationen. Metoder togs fram för vi inom europeiska nätverket kan samarbeta kring innovationer, kommunikation och landsbygdssäkring.

[Läs mer på Landsbygdsnätverkets webbplats.](#)

Vi kommer också att ha ett särskilt erfarenhetsutbyte med det ungerska landsbygdsnätverket. De arrangerar konferensen "Aid is Close – Networking together" den 18-24 september. Tommy Nilsson har bjudits in att tala den 22 september på temat "aktiv kommunikation ger ökad kvalitet i landsbygdsprogrammet."

Erfarenhetsutbyte genom att delta i aktiviteter som anordnas av FARNET

Under perioden har inga träffar arrangerats av FARNET. Däremot sker planering för deltagande vid tre träffar som FARNET bjuder in till under hösten och där vi får goda möjligheter till erfarenhetsutbyte. Efter deltagande kommer rapport från respektive arrangemang.

- 18 - 20 september; Tallinn. Theres Sundberg, Leader Gästrikebygden, representerar Landsbygdsnätverket. Temat är "Reflections on the future of CLLD in fisheries and aquaculture areas". Marie Vaadre, fiskehandläggare på LLU-enheten, medverkar också. Hon talar dessutom estniska.
- 12 – 13 oktober; Tallinn. Ingmar Elofsson representerar Landsbygdsnätverket. Temat är "Beyond 2020: Supporting Europe's Coastal Communities".
- 20 – 22 november; Weiden, Bayern, Tyskland. Detta är en konferens med inriktning vattenbruk. Temat är "Integrating aquaculture in fishing communities". Landsbygdsnätverkets tematiska grupp har tillsammans med kollegor i Finland och Danmark skickat underlag för programupplägget till FARNET, vilket emottogs mycket positivt. Dessa frågor diskuterades också när Magnus Nordgren tillsammans med Veronica Andrén, fiskerierheten Jordbruksverket, besökte Danish Aquaculture i början av augusti.

Det ömsesidiga utbytet av information och erfarenheter inom Europa ökar inom integrationsområdet. Detta ska i sin tur kunna underlätta för transnationella projekt.

Integrationsgruppen kommer att utbyta information och erfarenhet genom att medverka vid två internationella konferenser som genomförs i Sverige, dels i Halland 19 september, dels i Västra Småland den 5 oktober. Konferenserna genomförs var för sig av de båda transnationella projekten med inriktning på integration som svenska leadergrupper är engagerade i. (Båda är Ullbaggenominerade).

Nätverksträffen den 8-9 november

Förberedelserna pågår för full för att vi ska få till en träff med stora möjligheter till erfarenhetsutbyte. Den 14 sep hade vi över 160 anmälda till träffen och sista anmälningdatum är den 27 sep. Därför har vi goda förhoppningar om att nå målet 200 deltagare. Mer om detta framgår av underlaget för fastställande av mål för träffen.

Gemensam träff mellan arbetsgrupper och de som samordnar våra delnätverk

Förberedelser pågår inför en gemensam träff i anslutning till höstens nätverksträff

Samverka med forskningen

Under nätverksträffen 8-9 november kommer vi ha med forskare både som medverkare och deltagare. Bland andra medverkar professor Erik Westholm från SLU och professor Gunther Pauli från stiftelsen Zero Emissions Research & Initiatives. Caroline Wigren från Lunds universitet har medverkat i juryn för att utse de slutnominerade Ullbagekandidaterna.

Inom fiske och vattenbruk kan vi nämna följande exempel på samverkan med forskningen. Den tematiska gruppen har inlett ett samarbete med NKfV, Nationellt Kompetenscentrum för Vattenbruk. Vi diskuterar nu kring vilka insatser vi ska samverka, där ”Marknadsföring och entreprenörskap” är ett exempel. Vi kommer också att vara medarrangör till nästa Nationella Vattenbrukskonferens, som arrangeras 5-6 mars 2018 i Sundsvall. SLU och Göteborgs universitet är huvudmän för NKfV. Nästa exempel är en aktivitet där den tematiska gruppen samverkar med nätverket Taskforce Vattenbruk. Detta nätverk består av representanter från näringen, akademi (Göteborgs universitet), myndigheter, kommuner med flera berörda aktörer. Den aktuella aktiviteten ska ta fram en rapport som analyserar tillståndprocessen för vattenbruk. Den långa ansökningstiden är i nuläget en stark konkurrensnackdel för branschen. Rapporten ska presenteras på ett seminarium i riksdagen.

Ett ytterligare sammanhang där vi samverkar med forskningen är i den podcast som nätverket producerar. Vi bjuder återkommande in representanter för olika grenar inom forskningen som får komma till tals och lyfta sina resultat. Vi stävar efter att spegla de ämnen som ryms inom våra specifika och operationella mål i varje podcast varför forskningen blir en viktig del i framställandet.

Medlemsorganisationernas förmåga att få fler unga engagerade har ökat

Öka kunskapen hos styrelser och valberedningar om hur de kan inkludera unga samt att öka ungas kunskaper om och intresse för landsbygdsutveckling.

Den animerade film [”Våga fråga”](#), som arbetsgruppen Unga i landsbygdsutveckling har producerat har hittills visats 239 gånger på Youtube. Via Facebook har närmare 4000 personer klickat på och sett delar av eller hela filmen. Själva Facebook-inlägget nådde 6 200 .

Av åtta planerade webinarier om ungas inkludering och engagemang har ett genomförts hittills. Det hade rubriken ”Så når och inkluderar du unga i din kommunikation” och innehöll en webbsänd presentation av kommunikationschefen på Fryshuset och efterföljande diskussion och

samtal med de 14 som deltog via webben. [Webbinariet](#) finns på landsbygdsnätverkets Youtube-kanal och har visats ett 10-tal gånger efteråt också.

Unga har deltagit i webinarier och andra aktiviteter och fått information om möjligheter med att engagera sig i de gröna näringarna samtidigt som organisationerna har underlättat för unga att engagera sig i styrelsearbetet.

UGN-gruppen, d v s Ung i Gröna Näringar gruppen, tog initiativ till tre Landet poddar som spelades in under Borgebydagarna och som har sänts under sommaren. En handlar om ”Bonden och utbildningen”, en handlar om ”Jag vill bli bonde –hur gör jag?” och en handlar om ”Relationsmat –framtidens matdistribution?” Dessa tre poddavsnitt hade fram till 25 augusti närmare 1000 lyssningar.

Främja de ungas möjligheter att arbeta inom fiske och vattenbruk.

Den tematiska gruppen för fiske och vattenbruk har en aktivitet ”Marknadsföring och entreprenörskap”. Inom aktiviteten finns bland annat en åtgärd som heter ”Inspiration och utveckling för unga”, där särskild fokus ligger på de ungas möjligheter.

Ett samarbete inom insatsen är under uppbyggnad med Företagarna och en särskild grupp med medlemmar från de blå näringarna ska arbeta med frågan. Syftet är att utveckla befintliga företag och affärsutveckling. Viktigt är att ge inspiration och utveckling för unga företagare samt kunskap om hinder för hållbar konkurrenskraft på en bred front. Gruppen formas för att kunna ha en bred kompetens varvid olika åldersspann och genusperspektivet betonas. Erfarenheter och input från andra branscher utanför de blå näringarna kommer att vara en väsentlig del i arbetet.

Detaljer utformas i Aktivitetsplanen enligt den hierarkiska modellen: Insatsområde – Aktivitet - Åtgärd

Anpassa verksamheten så den ska vara inkluderande och underlätta för alla, oavsett ålder, att kunna delta.

Kommunikativt använder nätverket nu en stor bredd av kanaler, vilka till exempel podcasten Landet och Instagram är två som används mer av den yngre generationen, och som ett nästa led i detta dras webinarier igång i december 2017. Innehållsmässigt arbetar vi tillsammans med arbetsgrupperna med riktade insatser för att nå unga.

Medlemsorganisationernas förmåga att stödja utvecklingen av nya affärsmöjligheter på landsbygden har ökat

Landsbygdsnätverkets medlemsorganisationer som har ett intresse av natur- och kulturbranschens utveckling upplever att de har fått kunskap och redskap som stärker dem i rollen driva på och stödja branschens utveckling.

Vi kommer att uppnå detta mål bland annat genom den handbok som arbetsgruppen nu har påbörjat arbetet med. En utgångspunkt för handboken är att vi har sammanställt en studie av naturturismens entreprenörer som bygger på 25 kvalitativa intervjuer samt ett fokusgruppsamtal. Svaren ska ligga som grund för handboken och vara klar i december.

Naturturismgruppen har också bidragit till målsättningen genom de två nationella projektansökningar med finansiering från landsbygdsprogrammet med inriktning naturturism

som har beviljats av Jordbruksverket. I projektet som handlar om sex pilotområden har arbetsgruppen i samarbete formulerat ansökan med Ekoturismföreningen som projektägare. Det andra projektet handlar om turism på annans mark, även här är Ekoturismföreningen projektägare. Arbetsgruppen har medverkat i diskussionerna som till delar ligger som grund till ansökan.

En annan insats för att nå målet är att Naturturismgruppen föreslog att Tillväxtverket skulle komplettera sin kartläggning och analys av utbildningar inom besöksnäringen med en del som specifikt handlar om naturturism. Tillväxtverket har under året arbetat med den. Rapporten är ännu inte slutredovisad. Arbetsgruppen har nyligen fått ta del av arbetsmaterialet för att bedöma hur gruppen kan arbeta vidare med de resultat som presenteras i rapporten.

Den 28 augusti släpptes den andra podden om naturturism som arbetsgruppen har tagit fram. Båda poddarna om naturturism har blivit mycket uppskattade och antal lyssningar ligger högt i förhållande till Landsbygdsnätverkets övriga poddar. Den senaste podden har efter 8 dagar 279 lyssningar och den föregående har efter 9 månader drygt 600 lyssningar.

För att ytterligare bidra till måluppfyllelsen planerar arbetsgruppen att under hösten bjuda in till en dialogträff med aktörer från ett urval av landets nationalparker, företagare och kommuner som berörs. Syftet är att öka förståelsen och få till en samsyn över olika samverkansmöjligheter, dels för att stärka företagens konkurrenskraft men också för att stärka upplevelsen för besökaren.

Arbetsgruppen naturturism planerade från början att genomföra en spridningskonferens under 2017 men eftersom resultat från olika aktiviteter har tagit längre tid att ta fram passar det bättre att genomföra konferensen under våren 2018.

Exempel och metoder för affärsutveckling inom de gröna näringarna har getts spridning.

För att kunna ge spridning medverkar vi nu i kartläggningar. Magnus Ljungs medarbetare vid kompetenscentrum för rådgivningsmetodik, RådNu, i Skara gör en enkät under hösten som skickas ut till lantbrukare om hur de ser på rådgivningsbehovet. Landsbygdsnätverket kan få möjlighet att ge förslag på frågor samt medverka till att enkäten eventuellt även kan gå till andra landsbygdsföretag än lantbruk. Resultatet från enkäten kommer bland annat att vara ett av underlagen för diskussionen vid nätverksträffen om hur vi främjar kunskaper och innovationer bättre.

Erik Hunter vid SLU i Alnarp skickar inom ett forskningsprojekt ut en enkät till lantbrukare för att ta reda på deras syn på direktförsäljning. Enkäten handlar om risken för att misslyckas. Vilka risker ser man och vilka strategier har man för att hantera dem? I januari följer en ny enkät gällande var det vad som gjorde att man lyckas respektive misslyckades med direktförsäljning. Landsbygdsnätverket kan använda resultaten från enkäterna för att stärka företagens förutsättningar att klara en lyckad direktförsäljning, dels via informationsinsatser, dels för att uppmärksamma på politiska begränsningar som borde kunna åtgärdas.

Stärka hållbar konkurrenskraft genom kompetensutveckling av aktörer inom fiskerinäringen rörande nya affärsmöjligheter.

Inom insatsområdet ”Stärka hållbar konkurrenskraft” för fiske och vattenbruk pågår arbete inom ett antal aktiviteter. Som exempel kan nämnas ”Marknadsföring och entreprenörskap”, där ett samarbete med Företagarna inletts. Även NKfV är intresserade av att delta. Åtgärder är ”Befintliga företag och företagsutveckling” och ”Samla kunskap om hinder för hållbar konkurrenskraft”. Arbetet ska utmynna i utbildnings- och informationsmaterial genom olika kanaler.

Den tematiska gruppen fiske och vattenbruk har inletts ett samarbete med SeFF, Sveriges Fisketurismföretagare, för att tillsammans med SeFF bjuda in till en nationell konferens, preliminärt den 31 januari.

Kontakt och ett samarbete har etablerats med Sveriges Fiskares Producentorganisation, SFPO, i insatsområdet ”Stärka hållbar konkurrenskraft” för att lyfta ett antal åtgärder inom ramen för att stärka en hållbar konkurrenskraft. Syftet med arbetet är att skapa och genomföra en kompetensutveckling inom området. Även denna grupp kommer sammansättas med en bred kompetens varvid olika åldersspann och där även genusperspektivet betonas. Erfarenheter från andra områden och branscher kommer att ta var en input i arbetet för att ge ett brett och nytt perspektiv.

Kunskapen höjs om hur man kan arbeta med att stötta nyanlända som vill starta företag.

Ett led i att uppnå detta mål är att Integrationsgruppen tillsammans med Tillväxtverket kommer att starta ett projekt för att samla in, analysera och rapportera om goda exempel där nyanlända startar företag på landsbygden. En konsultrapport tas fram och fler filmer kommer att produceras.

Medlemsorganisationernas kunskap om ekosystemtjänster, med särskilt fokus på miljö och klimat, har ökat.

Sprida kunskap om gröna näringars ekosystemtjänster till politiker, beslutsfattare och producenter.

För att nå detta mål har vi nu färdigställt en PowerPoint-presentation som kompletterar filmen och broschyren Lantbrukarens unika roll. Dessa tre produkter tillsammans ska kunna användas vid lantbrukarträffar. Som stöd för den rådgivare som leder utbildningsträffen finns hjälpfrågor till de olika bilderna. Utbildningspaketet kommer att spridas via i första hand LRF, men även via rådgivare på länsstyrelser och hushållningssällskap.

En bushresa som till stora delar följt Landsbygdsnätverkets koncept har anordnats i samverkan mellan LEF och Bräcke kommun i slutet på augusti.

För en ”virtuell bushresa” har en 360-graders kortfilm spelats in och kompletterats med en animerad igenväxning - ca 10 sek i stället för ca 30 år - av den aktuella betesmarken. Syftet är detsamma som de ordinarie bushresorna, att uppmärksamma på betesmarkernas betydelse, orsaker till igenväxning, konsekvenser respektive behov av åtgärder. Filmen ska visas den 18 oktober vid 5 olika tillfällen för mindre grupper som utrustas med VR-glasögon. Filmvisningen efterföljs av en ca 30 min diskussion. Filmen planeras även att visas för Miljömålsrådet, bl a med syfte att uppmärksamma på Landsbygdsnätverkets möjligheter att i samverkan och via sina medlemsorganisationer arbeta med miljö- och klimatfrågor. Den Virtuella bushresan ska marknadsföras som ett koncept med filmvisning och efterföljande diskussion.

Landsbygdsnätverket har medverkat i planeringen och deltar i genomförandet av en konferens på KSLA den 25 oktober, ”Mat och miljö – vårt gemensamma ansvar. Livsmedelsförsörjning måste kunna förenas med de svenska miljömålen”. Syftet är att uppmärksamma på lantbrukets roll för många viktiga ekosystemtjänster.

Sprida kunskap om matkvalitet och hållbar produktion och konsumtion av livsmedel till aktörer inom offentlig mat genom projektet MAT-tanken. För detta ansöks projektmedel från landsbygdsprogrammet.

Jordbruksverket har beviljat stöd till projekt MATtanken och rekryteringsarbetet pågår för en projektledare och en kommunikatör. Kansliet har påbörjat arbetet med webbsidan och andra digitala verktyg.

Stödja hållbara förvaltningsmodeller och förmedla kunskap om mindre miljöbelastande system och verktyg.

Arbetet med att stödja hållbara förvaltningsmodeller för att belysa kustfiskets samhällsekonomiska och sociala betydelse som den tematiska gruppen fiske och vattenbruk ansvarar för går framåt enligt plan. En positiv dialog sker med HaV. Det vi vill uppnå med arbetet är att få fram *vilka* önskvärda effekter kustkvoter och regionalkvoter ska leda till. Vi vill också komma vidare med utformningen av systemet. I arbetet deltar representanter för Swedish Pelagic Federation, SPFPO, Sveriges Fiskares Producentorganisation, SFPO, samt representanter för Länsstyrelserna och Landsbygdsnätverket. Det övergripande syftet med arbetet är att kvoterna ska skapa förutsättningar för att bibehålla levande kusthamnar längs Östersjökusten och komplettera det storskaliga fiskets landningar. I ett senare skede i processen kommer ytterligare aktörer att involveras för att skapa en bred förståelse och implementering.

Aktiviteten ”Mindre miljöbelastande system och redskap” har tagit fram en handlingsplan för sitt arbete där målet är att ta fram en rapport om utgångsvärden för miljöbelastningen av svensk fiskproduktion och konsumtion. Här kommer forskningen att ha en nyckelroll. Syftet med aktiviteten är både att beskriva miljöbelastningen i nuläget och ta fram exempel på system och redskap som minskar miljöpåverkan.

Den tematiska gruppen ser mycket positivt på ett samarbete med det nu godkända projektet Mattanken. Det hjälper oss i arbetet med vårt specifika mål att öka kunskapen hos Landsbygdsnätverkets medlemmar och därigenom ge dem goda möjligheter att arbeta för att förbättra konsumenternas kunskaper och därmed öka betalningsviljan.

Medlemsorganisationernas förmåga att involvera nyanlända och asylsökande i landsbygdsutveckling har ökat

Träffar och bussresor genomförs med nationella aktörer för information om strukturella hinder för integration på landsbygden.

Integrationsgruppen genomförde den 8 juni ett riksdagsseminarium med information om erfarenheter som gruppen dragit i sitt integrationsarbete. Utöver representanter från gruppen medverkade representanter från ett integrationsprojekt i Dalarna, Skogsstyrelsen och naturbruksskolornas förening. Det kom ca 10 riksdagsledamöter till mötet. Gruppen planerar att framöver ha en träff med riksdagens utbildningsutskott.

Ha verksamhet som är inkluderande och underlätta för alla, oavsett etnicitet, att kunna delta.

I kommunikationskampanjer har nätverket bland annat jobbat med spridning i sociala medier som är riktade mot nyanlända och asylsökande så som exempelvis Facebookgruppen AI kompis med mycket stort genomslag. De filmer som läggs ut i våra egna sociala medier textas i möjligaste mån för att skapa tillgänglighet.

Medlemsorganisationernas kunskap om de förbättringar som behövs för att programmets mål ska nås har ökat

Bidra till spridningen av de resultat som tas fram av utvärderingssekreteriatet.

Inga särskilda åtgärder vidtagna sedan föregående rapportering.

Anordna vid behov särskilda aktiviteter för att sprida kunskap om stöd och ersättningar för vilka intresset är lågt.

Detta mål är en av anledningarna till att vi har omställning till bioekonomi som tema för årets nätverksträff. Mer information finns i underlag för fastställande av mål för nätverksträffen.

Inrätta en digital plattform för privata och ideella landsbygdsutvecklare.

För att uppnå detta mål måste vi hitta en kärntrupp med deltagare som kan ta ett extra ansvar kring att moderera samtalen som sker i en digital plattform och även se till att den hålls levande med regelbundna uppdateringar. Som vi rapporterade om i föregående lägesrapport har kansliet utrett vilken typ av digital plattform som är mest ändamålsenlig och kommit fram till att smidigaste och bästa lösningen är en sluten facebookgrupp. Kansliet kommer under hösten att samla ihop den här kärntruppen, innan vi kan lansera facebookgruppen, och höra med dem om vilka som kan tänka sig att ta ett lite större ansvar för den.

En kontaktpunkt för Leader har skapats och medlemsorganisationernas kunskap om och engagemang för leadermetoden har ökat

Tillhandahålla nätverksverksamhet för LAG och andra medlemsorganisationer i frågor som rör lokalt ledd utveckling med leadermetoden. Framför allt ska interregionalt och transnationellt samarbete främjas och fonsamordning stärkas.

För att mer effektivt uppnå målen har den nya organisationen för Leader inom Landsbygdsnätverket sjösatts och alla operativa grupper har eller kommer att inom kort att bjudas in till ett första möte. Tillsättningen av personer i de olika grupperna har genomförts i samarbete med föreningen LUS.

Deltagare på de nationella leaderträffarna som arrangeras av Landsbygdsnätverket ska uppleva att träffarna bidrar till att deras kunskap och förmåga kopplat till genomförandet av Leader stärks.

Utvärdering av den nationella leaderträffen i Höga Kusten besvarades av 69 personer (av totalt ca 150 deltagare), resultatet visar bland annat att:

90 % av de svarande tycker att träffen var värd den tid och pengar som lades på att delta på träffen.

68 % av de svarande tycker att träffen bidrog till ökad kunskap och förmåga att arbeta med utveckling av lands- och kustbygder

88 % av de svarande tycker att träffen bidrog till nya eller fördjupade kontakter som man har nytta av i det fortsatta arbetet.

Helhetsomdömet av träffen som lämnades i de öppna kommentarsfälten visar genomgående på en mycket lyckad träff. Några exempel; ”Har varit på många leadernätverksträffar genom åren. Denna var en av de bättre!” ”Underbar start med inspiration som höll i sig hela nätverksträffen, jättebra med grupparbeten och utflykten.” ”Bra varierat program, goda föreläsare. Skicklig och erfaren ledning.”

I enkäten fanns också möjlighet att lämna förslag om innehåll för kommande träffar.

Leaderbussen används i minst två leaderområden per år.

Detta mål kommer vi att uppnå med råge nästa år och med en resa i år! En inbjudan skickades i juni ut till alla leadergrupper om att få arrangera en resa under konceptet *Leaderbussen* med medfinansiering från Landsbygdsnätverket. *Leaderbussen* är en pilotsatsning med syfte att testa nya metoder för att involvera fler aktörer i dialogen om Leader. Fyra turer med *Leaderbussen* har beslutats att genomföras. En under hösten och tre under våren 2018. De leaderområden som kommer att arrangera resor med stöd från Landsbygdsnätverket är Lokalt ledd utveckling Tornedalen 2020, Leader Folkungaland, Leader Vättern samt Leader Östra Skaraborg tillsammans med Leader Nordvästra Skaraborg.

Leadergrupper och fondaktörer kopplade till genomförandet av lokalt ledd utveckling ska uppleva att de får en ökad kunskap om fondsamordningens styrkor och mervärden både för att stärka nuvarande arbete men också för att ytterligare stärka ESI-fondernas samordning inför 2020-2027.

En fondsamordningsgrupp för Leader har bildats inom nätverket för att bidra till att nå detta mål. Gruppen består av tre leaderrepresentanter, samt en representant från Hela Sverige ska leva, LRF, länsstyrelsen, Svenska ESF-rådet, Tillväxtverket och Jordbruksverket. Gruppen kommer att förutom att diskutera fondsamordningsfrågor även vara en kanal för diskussion om frågor som rör nästa programperiod.

Sveriges leadergrupper ska uppleva att de har haft tillgång till kvalitativ kompetens vid planering, uppstart och genomförandet av transnationella samarbetsprojekt.

Den operativa gruppen för transnationellt samarbete, TNC, har startat upp sitt arbete. Gruppen består av tre personer, varav en har rollen som TNC-coach och är därmed mer operativ i det löpande arbetet under kommande 12 månader. Marion Eckardt, LLU Halland, är utsedd till att vara denna coach. Övriga två personer i gruppen är Christina Lindfors, Dalälvarnas utvecklingsområde och Carl Dalberg, Bohuskust och Gränsbygd.

Leadergrupperna med finansiering från Havs- och fiskerifonden från Sundsvallskusten ända ner till Öresund deltar i det transnationella projektet kring inverkan av säl och skarv på det kustnära fiskets ekonomi. Projektet leds av ett fiskeområde i Finland och har deltagare också från Estland och Lettland.

Vidareförmedla kunskap om stödmöjligheter till servicelösningar särskilt mot leaderområden eller motsvarande för områden som inte omfattas av Leader.

Leaderområdena i Sverige är indelade i sex olika regioner. Under juni har sex leaderområden i leaderregion Mälardalen informerats vid ett regionalt möte. Kontakt har också tagits med leaderområdena Folkungaland och Kustlandet för ett fördjupat samarbete. Planering och kontakter pågår för att under hösten/tidig vinter genomföra de fem återstående regionala mötena samt kontakter med ytterligare tre leaderområden för fördjupat samarbete. Hänsyn tas även till att motsvarande områden, vilket anges i målet, kan nå av information och samverkan.

Information om programmens möjligheter har spritts till medlemsorganisationerna, allmänhet och potentiella stödmottagare

Goda exempel sprids genom Ullbaggearbetet.

Processen med att sprida är i full gång. Ullbaggejuryn tog i maj fram de tre främsta kandidaterna i var och en av de åtta kategorierna inför Landsbygdsgalan. Dessa presenteras nu i en kampanj med filmer och artiklar som sprids på websidan och i sociala medier och de lokala medier där de nominerade satsningarna finns. Kampanjen pågår från v 36 och fram till v 44 och avslutas med en omröstning på nätet för att få fram "Folkets pris." På sedvanligt sätt kommer ullbaggarna i gjutjärn att delas ut vid landsbygdsgalan medan Folkets pris är en tavla. För att skapa ytterligare är planeringen för en podd om lärdomar från tidigare Ullbaggevännare igång och vi kommer också att ha ett temanyhetsbrev med artiklar om lärdomar från tidigare Ullbaggarna.

Publicera 20 avsnitt av podcasten Landet och minst tio nyhetsbrev per år.

Podden Landet har under perioden juni till augusti producerat sju avsnitt med ämnen grundade i våra specifika och operationella mål – jämställdhet, klimat och smart tillage – för jordens bästa, för att nämna några. Lyssnandet ökade med 286% från samma period föregående år och podden har snart nått 19,000 unika lyssnare. Målet för 2017 sattes ambitiöst till 20,000 lyssnare, ett mål vi kommer att nå med de kvarvarande åtta poddar som ligger i planeringen detta år. Så här kunde vi sammanfatta poddstatistik i slutet av augusti:

- Lyssnandet i sommar har ökat markant. Från 507 lyssnare i juli förra året till 1469 i år samma månad! Vi har tredubblat lyssnandet!
- Vi har också slagit nytt rekord – 710 lyssnare på en vecka!
- Avsnittet om Smart tillage har gått ovanligt bra med sina 349 spelningar på 14 dagar. Det är ett smalt ämne som fått stor uppmärksamhet också på sociala medier.
- Gamla avsnitt som fortfarande går bra är Parlamentariska landsbygdskommitténs förslag, Tänk utanför staketet – innovationer på landsbygden och Med kontoret på fickan – om digitalisering på landsbygder

Medlemsorganisationerna anser att Landsbygdsnätverket bidragit till samarbete kring innovationer för att stärka landsbygdernas utveckling, många innovationsprojekt inom EU-satsningen EIP-Agri, ett aktivt innovationsnätverk såväl nationellt som internationellt och många innovativa idéer i olika landsbygdsutvecklingsinitiativ.

Under perioden har innovationssupporten fortsatt hjälpa intressenter och sökande. Det är nu 18 formellt godkända innovationsprojekt och fler blir klara allteftersom. Inför kommande möte med Rådgivande urvalskommittén är det 19 ansökningar om innovationsstöd.

Två EIP-Agri Nyhetsbrev har publicerats under perioden där mycket fokus läggs på att inspirera svenska aktörer att utnyttja olika möjligheter till att delta i internationella aktiviteter inom EIP-Agri.

Vid Borgeby Fältdagar deltog innovationssupporten med en monter, Innovationssupporten direkt, där de som sökt innovationsstöd och andra kunde få svar på olika frågor runt EIP-Agri och stödansökningar. I montern premiärvisades även den nya kortfilmen ”Skräppdödaren – från prototyp till marknad” vars syfte är att på ett lättillgängligt sätt uppmärksamma vad man måste tänka på och planera för när man jobbar med innovationer. Filmen ska dels bidra till att innovationsprojekten blir mer framgångsrika, dels marknadsföra EIP-Agri och möjligheterna att söka innovationsstöd.

En EIP-Agriworkshop med ett tiotal deltagare från 5 länder initierades och genomfördes på Wapnö den 21-22 augusti. Syftet var att lära av varandras erfarenheter och identifiera frågor som behöver lyftas till kommissionsnivå för att förbättra genomförandet av EIP-Agri.